

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет адвокатури та антикорупційної діяльності
Кафедра організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

АДВОКАТУРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНІСТЬ ТА МАЙБУТНЄ

МАТЕРІАЛИ
XV Міжнародної
науково-практичної конференції

*14 листопада 2025 року,
м. Одеса*

Одеса
«Юридична література»
2025

УДК 347.965(477)(063)
A288

Редакційна колегія:

Н. М. Бакаянова (голова), завідувачка кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури;
С. К. Костенко, професор;
І. О. Кісліцина, доцент;
М. О. Кравченко, доцент;
О. Г. Свіда, доцент;
П. М. Синицин, доцент;
О. О. Храпенко, доцент;
Л. П. Нестерчук, старший викладач;
Р. Р. Щербатий, асистент

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 3 від 15 жовтня 2025 р.)

Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 листопада 2025 р.) / редкол.: Н. М. Бакаянова (гол.), І. О. Кісліцина, М. О. Кравченко [та ін.]. — Одеса : Юридична література, 2025. — 664 с.

ISBN 978—966—419—456—0

У збірнику містяться матеріали доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції «Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє», яка відбулася 14 листопада 2025 р. у Національному університеті «Одеська юридична академія». Доповіді учасників присвячені актуальним питанням адвокатури і здійснення адвокатської діяльності в Україні, історії адвокатури, діяльності Національної асоціації адвокатів України, проблемам і перспективам розвитку адвокатського самоврядування, правилам адвокатської етики та юридичній відповідальності адвокатів, зарубіжному і міжнародному досвіду організації та діяльності адвокатури.

УДК 347.965(477)(063)

Відповідальність за зміст та достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники та рецензенти, які рекомендували ці матеріали до друку.

ISBN 978—966—419—456—0

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2025

Paris Court of Appeal

January 24, 2025

Use of Public Messaging or Cloud Services by Lawyers and Respect for Professional Secrecy

- A lawyer had stored in a Google cloud documents from a criminal case, including images of a pedopornographic nature.
- Detection of these images led to the closure of the account by Google, in accordance with the general terms of use.
- The Paris Court of Appeal validated Google's deletion of the lawyer's Gmail and Google Drive accounts. It rejected the lawyer's argument regarding the notion of legitimate possession.

Безега Т. М.

кандидат історичних наук, доктор філософії,
докторант кафедри цивільної юстиції та адвокатури
Національного юридичного університету ім.Ярослава Мудрого, адвокат

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ ГОЛОСУВАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ОРГАНАМИ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В РЯДІ КРАЇН СВІТУ

Сучасний розвиток адвокатури в країнах Європи та світу свідчать про постійний пошук адаптації та вдосконалення методів з врегулювання професії до нових вимог технологічного прогресу. Досліджуючи та використовуючи нові способи діджиталізації, можливо сприяти появи справедливої й ефективної адвокатури, що відповідає б потребам сьогодення.

Так, сучасна технічна революція спонукає до використання різноманітних електронних технічних засобів людини [1], спеціалізованого програмного забезпечення, штучного інтелекту (ШІ) та інших Інтернет речей (Internet of Things, IoT) які наразі набувають все більшого значення в роботі інституту адвокатури та інших юридичних професіях [2]. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) безперервно створюють нові суспільні відносини, особливо з початку періоду пандемії 2019 р. (Covid-19). Не оминув розвиток ІКТ і інститут адвокатури

в країнах Європи та світу. Безперечно, інформаційні технології значно пришвидшили, а у воєнний період в Україні, ще й уможливили роботу інституцій. Однак разом з прогресом ІКТ було піднято і багато питань, пов'язаних саме із їх організаційно-правовою діяльністю та інформаційно-технічним забезпеченням для безперервної оптимізації діяльності інституту адвокатури в країнах Європи та світу [3].

Тож у ХХІ столітті органи адвокатського самоврядування в багатьох країнах зіткнулися з необхідністю адаптації своєї діяльності до умов цифрової трансформації. Гарним свідченням використання новітніх технологій з можливим запозиченням українською адвокатурою позитивного досвіду виборчого процесу до Органів адвокатського самоврядування (ОАС) в інституту адвокатури Німеччини, Ірландії, Чехії та Словаччини. Так, до прикладу, на офіційному сайті Словацької асоціації адвокатів (*Slovenska advokatska komora* — САК) вказано, що Президія САК прийняла постанову про те, що вибори до органів САК (2021 р.) відбулися в електронному форматі. Відтак, для кожного адвоката було створено окремий обліковий запис на платформі Office365. Це забезпечило надійну автентифікацію адвоката для доступу до сертифікованої електронної системи голосування Polyas [4]. Дана система вже використовується та перевіряється в багатьох країнах світу [5].

Основними перевагами при використанні електронної системи голосування Polyas для адвокатських асоціацій є: 1) Підвищення якби: онлайн-голосування дозволяє більшій кількості членів брати участь у виборах; 2) Зниження витрат: скорочення витрат на друк та розсилку паперових бюлетенів і використання фізичних приміщень; 3) Зручність: можливість голосувати з будь-якого місця світу через Інтернет; 4) Безпека та анонімність: система гарантує збереження таємниці голосування; 5) Прозорість: система фіксує кожен етап та дії виборця; 6) Гнучкість: можна адаптувати до особливостей конкретної палати адвокатів [6].

Введення адвокатурою у країнах світу електронної системи голосування Polyas, чи подібної до неї, можливе за умови: наявності правових основ; готовності адвокатського самоврядування; забезпечення цифрової грамотності та інфраструктури.

Впровадження в Україні електронної системи голосування є можливим, але потребує комплексних підготовчих заходів, які включають в себе правові, технічні та організаційні аспекти. Використання електронного голосування, стає особливо актуальним в контексті забезпечення виборчих прав внутрішньо переміщених адвокатів/осіб, а також тих які знаходяться за кордоном.

Світовий досвід свідчить, що органи адвокатського самоврядування, попри свій консервативний характер, поступово інтегрують

технології штучного інтелекту (ШІ) у свою діяльність. З огляду на це, штучний інтелект дедалі активніше впроваджується не лише в індивідуальну юридичну практику, а й у діяльність адвокатських органів, відповідальних за регулювання професії, дисциплінарний нагляд, підвищення кваліфікації та забезпечення доступу до правової інформації. Серед перших країн де використовується ШІ інститутом адвокатури є: Сполучені Штати Америки, Велика Британія, Канада, Європейський Союз та Естонія.

Водночас визнається, що використання ШІ повинне супроводжуватись забезпеченням принципу незалежності адвокатури, захисту конфіденційної інформації, а також збереженням людського контролю над ключовими рішеннями в межах професійної саморегуляції.

Тож, важливою в цьому напрямку є міжнародна декларація «Заява адвокатів G7 щодо штучного інтелекту (AI)» [7], яка була офіційно підтримана асоціаціями адвокатів та юридичними товариствами в країнах G7, включаючи США, Німеччину, Канаду, Францію, Італію, ЄС, Великобританію та Японію. Ця заява, формалізована 21 березня 2024 року, підкреслює колективну позицію цих юридичних органів щодо зростаючого впливу штучного інтелекту на правові системи в усьому світі [8].

На підставі вищевикладеного, можна зробити висновок, що дослідження даного питання надасть змогу визначити тенденції і перспективи розвитку організованої адвокатської професії в країнах Європи та світу. Відповідно, розуміння сучасних потреб з врегулювання адвокатської професії надасть можливість більш точно спрогнозувати виникнення подальших правових викликів та змін у вимогах до інституту адвокатури і в Україні.

Список використаної літератури

1. Клименко К., Костенко О. Інформаційна діяльність та інформаційне забезпечення діяльності адвоката в Україні. *WorldScience*. № 3(55), Vol.4. URL: <https://rsglobal.pl/index.php/ws/article/view/406/393>
2. Безега Т. М. Значення та перспективи штучного інтелекту у функціонуванні інституту адвокатури України. *Штучний інтелект у правовій практиці: межі та можливості* : збірник тез Всеукраїнського круглого столу (м. Львів, 15 березня 2024 року) / упор. О. О. Барабаш. Львів : ЛьвДУВС, 2024. С. 24–29. URL: <https://www.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/391-conference-2024-magazine.html?download=5479:shtuchnyi-intelekt-u-pravovii-praktytsi-mezhi-ta-mozhlyvosti-materialy-kruhloho-stolu-15-bereznia-2024-roku>
3. Безега Т. М. Роль діджиталізації у функціонуванні інституту адвокатури України в період воєнного стану. *Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану*: матеріали міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26–28 квітня 2023 року).

URL: <https://osu2023.uz.ua/journals/syektsiya-11/rol-didzhitalizatsiyi-u-funktsionuvanni-institutu-advokaturi-ukrayini-v-pyperiod-voyennogo-stanu>

4. Програмне забезпечення для онлайн-голосування POLYAS CORE 3. Порівняйте наші сертифіковані системи. URL: <https://www.polyas.com/security/core3>
5. Офіційний сайт адвокатури Словаччини. URL: https://www.sak.sk/web/sk/cms/news/form/list/form/row/512791/_event
6. Законодавчо сумісні онлайн-вибори до палат. URL: https://www.polyas.de/kammern?utm_source=chatgpt.com#faquni
7. G7 Bars' Statement on Artificial Intelligence (AI). URL: https://www.nichibenren.or.jp/library/pdf/activity/international/joint_statement/240321.pdf
8. Заяви групи 7 адвокатур та адвокатських товариств щодо штучного інтелекту (ШІ). 16.09.2024 р. URL: <https://iclr.net/news/g7-bars-and-law-societies-statements-on-artificial-intelligence-ai/>

Науковий консультант: доктор юридичних наук, професор кафедри цивільної юстиції та адвокатури Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого **Вільчик Тетяна Борисівна**

Кіслиця І. О.

доцент кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»,
кандидат юридичних наук, доцент, адвокат

АДВОКАТСЬКА ЕТИКА ТА ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В ІТАЛІЇ

Адвокатська етика посідає ключове місце у системі професійних стандартів, що визначають діяльність адвоката в будь-якій демократичній державі. В Італії адвокатура має давні історичні традиції та високий рівень суспільної довіри, тому важливим є аналіз етичних норм та стандартів, а також практики притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності. Дослідження етичних аспектів адвокатської діяльності в Італії має важливе значення для порівняльного аналізу із національною моделлю, особливо з огляду на європейський вектор розвитку адвокатури та інтеграцію України у спільний правовий простір ЄС.

Діяльність адвокатів в Італії регулюється законом Італійської Республіки «Про нове регулювання адвокатської професії» № 247 від 31 грудня 2012 року (Nuova disciplina dell'ordinamento della professione forense) (далі — Закон). Цей Закон складається з шести розділів, що

Секція 5
ЗАРУБІЖНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ
ТА ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТУРИ

Бірюкова А. М.

Конвенція про захист професії адвоката: європейський
стандарт гарантій адвокатської діяльності 533

Гвоздій В. А.

Захист професії адвоката: міжнародні стандарти та досвід
України 535

Вієру В.

Страйк адвокатів у Молдові проти липневих поправок
2025 року 541

Piot M.-P.

Lawyers' professional secrecy 554

Безега Т. М.

Впровадження електронної системи голосування та технологій
штучного інтелекту органами адвокатського самоврядування
в ряді країн світу 556

Кісліцина І. О.

Адвокатська етика та дисциплінарна відповідальність в Італії ... 559

Осинчук А. В.

Гарантії адвокатської діяльності у практиці Європейського
суду з прав людини 563

Мозгальов В. Ю.

Зарубіжний досвід забезпечення та реалізації прав адвокатів
у сфері обігу цивільної зброї 565

Nesterchuk I.

Free Legal Aid in Ukraine and the United States: a Comparative
Analysis 570

Kravchenko O.

General Characteristics of the Code of Conduct for Italian
Lawyers 572

Австісян К. К., Смирнова С. О.

Взаємодія національних органів адвокатського самоврядування
з міжнародними професійними асоціаціями як інструмент
зовнішнього захисту українських адвокатів 574